

בבית המשפט העליון

בש"פ 1961/21

בש"פ 2045/21

לפני: כבוד השופט א' שטיין

המבקשת בבש"פ 1961/21
והמשיבה בבש"פ 2045/21: מדינת ישראל

נגד

המשיב 2 בבש"פ 1961/21
והעורר בבש"פ 2045/21: רמי יוגב

בקשה שביעית להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר
הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-
1996; ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי
(סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, על החלטה
שניתנה ביום 14.3.2021 על ידי בית המשפט המחוזי תל
אביב-יפו (השופט א' הימן) במ"ת 14567-01-19

בשם המבקשת בבש"פ 1961/21
והמשיבה בבש"פ 2045/21: עו"ד גיא רוסו; עו"ד ארז בן-ארויה

בשם המשיב 2 בבש"פ 1961/21
והעורר בבש"פ 2045/21: עו"ד אבי כהן

החלטה

1. לפניי בקשת המדינה, שביעית במספר, להאריך את מעצרו של המשיב, מר רמי יוגב (להלן: יוגב) בתשעים ימים החל מיום 29.3.2021 או עד למתן פסק הדין בת"פ (מחוזי ת"א) 15164-01-19 (להלן: ההליך העיקרי), לפי המוקדם. כמו כן מונח לפניי ערר שהגיש יוגב על החלטת בית המשפט המחוזי שניתנה בעניינו ביום 14.3.2021 בגדרם של מ"ת (מחוזי ת"א) 14567-01-19 ושל מ"ת (מחוזי ת"א) 57281-07-20 (השופט א' הימן). החלטה זו (להלן: ההחלטה קמא) דחתה את בקשתו של יוגב לקיים עיון חוזר במעצרו עד תום ההליכים בתיק העיקרי ולשחררו לחלופת מעצר או למעצר באזוק אלקטרוני בהתבסס אך ורק "על חומרת מעשיו, על רמיסת אמון הציבור שניתן בו ולמעשה על מסוכנותו מהבחינה המשפטית".

2. החלטתי לדון בבקשות אלה במאוחד מהטעם הבא: בקשת המדינה להאריך את מעצרו של יוגב כאמור לעיל הינה מוצדקת ומן הדין להיעתר לה, אך זאת בכפוף לבדיקת האפשרות להעביר את יוגב ממעצרו בכלא למעצר באזוק אלקטרוני בהתבסס על תסקירי המעצר החיוביים שבשעתו הוגשו בעניינו. בקשת המדינה להאריך את מעצרו של יוגב בתשעים ימים, כאמור לעיל, הינה מוצדקת מאחר שיוגב הוא אחד הנאשמים המרכזיים בפרשת יבוא סמים מן החמורות שידענו. על-פי המתואר בכתב האישום שהוגש נגד יוגב ושותפיו במסגרת אותה פרשה, במהלך שנת 2018, הנאשמים פעלו "כגוף אחד, איש איש ומשימתו בכדי לאפשר את יבוא הקוקאין לארץ מדרום אפריקה" – זאת, באופן הבא: "הסם הובא לארץ בטיסה מיוהנסבורג באמצעות בלדר, שנשאו במזוודה. עם נחיתת המטוס, הועברה המזוודה לידי [יוגב], שניצל את מעמדו באל-על על מנת להוציאה משטח שדה התעופה מבלי שתיבדק. לאחר מכן נמסרה המזוודה לנהג, שהמתין בנקודה שעליה הוסכם מבעוד מועד. משקלו הכולל של הקוקאין שייבאו המשיבים לישראל בדרך זו – כ-150 קילוגרמים" (ראו פסקה 2 להחלטת השופט נ' סולברג בבש"פ 4038/20 מדינת ישראל נ' דדון (1.7.2020)). מדובר במשפט מורכב, שכבר נמשך זמן לא מבוטל, כאשר הוא מתנהל כסדרו ללא כל גרירת רגליים מצד המדינה. לצד זאת, מאחר שהמשפט עתיד להימשך זמן רב, הדבר מהווה שיקול לבדיקת החלופות הקיימות למעצרו של יוגב בכלא – זאת, מאחר שיוגב נהנה מחזקת החפות למרות קיומן של ראיות המאמתות לכאורה את המיוחס לו בכתב האישום, ועומדת לו הזכות להליך הוגן נקי מעינוי הדין ככל שניתן (ראו: רינת קיטאי סנג'רו המעצר: שלילת החירות בטרם הכרעת הדין 31-80, 205-207 (2011)).

3. עניינו של יוגב חוסה בצלה של חזקה משפטית נוספת: חזקת המסוכנות, כאמור בסעיפים 21(א)(1)(ג)(3) ו-22(ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים). חזקה זו אינה מאפשרת את שחרורו לחלופת מעצר או את העברתו למעצר באזוק אלקטרוני אלא בהתקיים טעמים מיוחדים. הווה אומר:

"כלל הוא עמנו כי ... כאשר כתב אישום, המאומת בראיות לכאורה, מייחס לנאשם בגיר עבירה שמעמידתו בחזקת מסוכן כאמור בסעיפים 21(א)(1)(ג) ו-22(ב) לחוק המעצרים, השאלה שיש לשאול ביחס לאפשרות לשחררו מן הכלא בתנאים מגבילים או להעבירו למעצר בפיקוח אלקטרוני אל מחוץ לכותלי הכלא, היא לא "למה לא?", אלא "למה כן?" ... חלופה כאמור לא תתאפשר אלא בהתקיים טעמים מיוחדים, והנטל להוכיח את התקיימותם

רובץ על הנאשם". (ראו בש"פ 1868/21 מדינת ישראל נ' פלוני (17.3.2021), פסקה 3 והאסמכתאות שם).

4. במקרה דנן, אין מדובר רק בחזקת מסוכנות סטטוטורית. מעשיו של יוגב המתוארים בכתב האישום שהוגש נגדו – שכאמור מאומת בראיות לכאורה – מעידים על המסוכנות הנשקפת ממנו כמאה עדים. לכאורה, יוגב פעל בערמה ובתחכום רב, תוך ניצול ציני של מעמדו כאיש ביטחון בחברת אל על ושל האמון הרב שממוניו תלו בו, כדי לבצע עבירות סמים חמורות ביותר למען בצע כסף. ברי הוא אפוא, כי בנסיבות רגילות ייתכן שלא היה מקום לשקול את שחרורו מן המעצר בכלא.

5. דא עקא, נסיבותיו של המקרה דנן אינן רגילות. ההליך המשפטי אשר מתנהל בגדרי התיק העיקרי הוא הליך מורכב שבלי ספק יימשך עוד חודשים ארוכים. הימצאותו של יוגב בכלא מקשה על עבודת סניגורו בכל הקשור להכנתו למשפט מורכב זה ולניהול ההגנה שמטרתו להביא לזיכוי, ולו מחמת הספק. ליוגב אין הרשעות קודמות, ועד למעצרו הוא חי בסביבה נורמטיבית בחיק משפחתו. תסקירי מעצר שנערכו בימים 17.4.2019, 25.5.2020 ו-22.6.2020, ואשר הוגשו בעניינו היו חיוביים והמליצו באופן חד-משמעי על שחרורו לחלופת מעצר או על העברתו למעצר באזוק אלקטרוני, שלדעת שירות המבחן "יש בו לתת מענה לסיכון" הנשקף ממנו. המפקחים שהוצעו במסגרת חלופות מעצר אלו, לרבות מעצר באזוק אלקטרוני מחוץ לכותלי הכלא, נמצאו מתאימים לתפקיד, והמדינה אינה חולקת על התאמתם.

6. המדינה סבורה כי מעשיו של יוגב, שכאמור הוכחו לכאורה, מעידים על היותו אדם שלא ניתן לתת בו שום אמון ובשל כך איננו ראוי להקלה בדמותו של מעצר באזוק אלקטרוני מחוץ לכלא או של מעצר בית ללא אזוק אלקטרוני. במילים אחרות: המדינה חולקת על עמדתו של שירות המבחן, וזאת, כמובן, זכותה. ברם, אם יתברר ששירות המבחן צודק בהערכתו כי "המשך מעצרו [של יוגב] בפקא"ל, בפיקוחם לסירוגין של המפקחים ... יש בו לתת מענה לסיכון" – הרי שאז, בהתחשב במכלול הנסיבות, יעמדו לזכותו של יוגב טעמים מיוחדים הנדרשים לפי סעיפים 21(א)(1)(ג)(3) ו-22(ב)(1) לחוק המעצרים, ויהא מקום לשקול את העברתו מן הכלא למעצר מפוקח בתנאים של אזוק אלקטרוני אל מחוץ לכלא (ראו החלטתי בש"פ 248/20 פלוני נ' מדינת ישראל (2.2.2020), פסקאות 11-28 והאסמכתאות שם). הווה אומר: לפנינו מחלוקת חשובה הנוגעת לחירותו של נאשם בעודו נהנה מחזקת החפות, ומי שצריך להכריע בה הוא בית משפט. בית משפט קמא הכריע, למעשה, במחלוקת זו בגזרו את מסוכנותו של יוגב מהעבירות המיוחסות לו בכתב האישום, אולם בכך לא סגי. ההלכה היסודית אשר קובעת

כי "מעצר עד תום ההליכים אינו משמש מקדמה על חשבון העונש אשר יוטל על הנאשם לכשיורשע" (ראו בש"פ 248/20 הנ"ל, פסקה 12) מחייבת אותנו לנקוט משנה זהירות בגזירת המסוכנות לצרכי מעצרו של נאשם עד תום ההליכים מהמיוחס לו בכתב האישום. מן הראוי היה, אפוא, לקיים בדיקה קונקרטית למסוכנות הנשקפת מיוגב בהיותו עצור באזוק אלקטרוני ובפיקוח אנושי הדוק מחוץ לכלא.

7. בדיקה כאמור לא נעשתה חרף האמור בתסקירי המעצר ושאר הטעמים המיוחדים, שלכאורה תומכים בהעברתו של יוגב לאזוק אלקטרוני אל מחוץ לכלא. באי-כוח המדינה, עורכי הדין ג' רוסו וא' בן-ארויה, טענו כי במקרהו של יוגב הוכחת המסוכנות הקונקרטית איננה נדרשת מאחר שמדובר בנאשם מתוחכם, ציני ומניפולטיבי, אשר יודע כיצד ליצור אמון אצל בריות ולנצלו לטובתו. ייתכן שהצדק עמם, אך הדבר חייב להיבדק על ידי שירות המבחן לצד האפשרות להטיל על יוגב, בהיותו עצור באזוק אלקטרוני מחוץ לכלא, תנאים מגבילים קשיחים וקשוחים, כדוגמת שלילת הגישה לטלפונים סלולריים וקוויים ולמחשבים, לצד האפשרות להתקשר, כמידת הצורך, למוקדי חירום ולשוחח עם הסניגור – הכל תחת השגחה צמודה של מפקחיו ובכפוף למתן היתר מראש למשטרה לנקוט בכל אמצעי פיקוח שתמצא לנכון בכדי לוודא את קיומם של תנאי השחרור, לרבות האזנה לטלפונים שיימצאו בקרבת יוגב (ראו: החלטתו של השופט א' מצא (כתוארו אז) בבש"פ 3797/97 מדינת ישראל נ' בביאלוב (23.6.1997); וכן פסקה 18 להחלטת השופט ע' גרוסקופף בבש"פ 2847/19 שם טוב נ' מדינת ישראל (2.5.2019)). לצד כל אלה, ניתן – ולדידי, גם ראוי – להטיל על יוגב ועל מפקחיו הפקדה כספית כבדה במזומנים ובערכויות כערובה לקיום התנאים המגבילים אשר ייקבעו על ידי בית המשפט.

8. במילים אחרות: יוגב זכאי, בנסיבות העניין, לבחינת התקיימותם של טעמים מיוחדים להעברתו מן הכלא למעצר באזוק אלקטרוני, לבדיקת ההיתכנות של אזוק אלקטרוני כאמור, ולבדיקה יסודית של תנאים מגבילים שבכוחם למזער את מסוכנותו.

9. עררו של יוגב מתקבל אפוא באופן חלקי: התיק יוחזר לבית משפט קמא לבדיקת האמור בפסקה 8 לעיל על בסיס ההערכות וההמלצות אשר תינתנה בתסקיר מעצר עדכני, שאני מורה בזאת לשירות המבחן להכין, תוך התייחסות לאמור בהחלטתי זו, עד יום 26.4.2021.

10. בקשת המדינה להארכת מעצרו של יוגב מתקבלת אף היא. כפי שהוסבר לעיל, בכפוף לבדיקת האפשרות להעביר את יוגב למעצר באזוק אלקטרוני מחוץ לכלא, נקודת האיזון בין צרכי ההליך הפלילי אשר מתנהל נגדו לבין זכותו לחירות, בעודו נהנה מחזקת החפות, טרם הוסטה לכיוון שחרורו מן המעצר, בהינתן מורכבות המשפט ושאר הנסיבות. הנני מאריך אפוא בזאת את מעצרו של יוגב בתשעים ימים החל מיום 29.3.2021 או עד למתן פסק הדין בת"פ (מחוזי ת"א) 15164-01-19, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"ב בניסן התשפ"א (25.3.2021).

ש פ ט